

Rekenkameronderzoek project Sporthal Claudius Civilislaan

Rekenkamer Vlaardingen

Hayke Veldman, Emilie Stumphius
en Robert Klaassen

10 april 2025

Inhoud

Onderzoeksverantwoording

Conclusies

Aanbevelingen

Bestuurlijke reactie en nawoord

Vragen

Onderzoeksverantwoording

Hoofdvraag: Welke keuzes en gebeurtenissen ten tijde van de planvorming en realisatie van de sporthal CC-laan hebben geleid tot de aanvullende kredieten en wijzigingen qua inhoud en planning en wat is hierin de rol geweest van het college, de raad, de ambtelijke organisatie en externe partijen?

Onderzoekswerkzaamheden:

- Onderzoek uitgevoerd in periode juli 2024 – maart 2025
- Documentanalyse van o.a. beleidsdocumenten, uitvoeringsdocumenten, stukken met betrekking tot raadsinformatie en aanvullende stukken aangeleverd door gesprekspartners
- Interviews met betrokken portefeuillehouder en oud-portefeuillehouders, betrokken ambtenaren en externe partijen
- Nota van Bevindingen voor ambtelijk wederhoor en volledig rapport voor bestuurlijk wederhoor

Conclusie 1

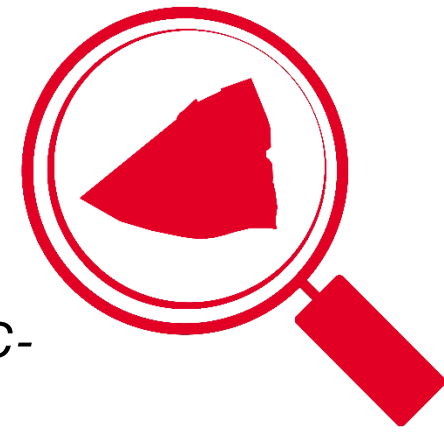

De sporthal is voornamelijk duurder geworden en later opgeleverd door de complexe locatie, de onduidelijkheid over de eisen voor wedstrijdsport, marktprijsstijgingen en doordat verwachte SPUK-gelden ten onrechte zijn aangemerkt als verstrekt krediet.

- Complexe locatie door inpassing in smalle ruimte, verbinding met andere gebouwen, sloop bestaande bouw en aanwezigheid gasleiding
- Onduidelijkheid over de eisen voor wedstrijdsport
- Marktprijsstijgingen
- Verwachte SPUK-gelden ten onrechte aangemerkt als krediet

Conclusie 2

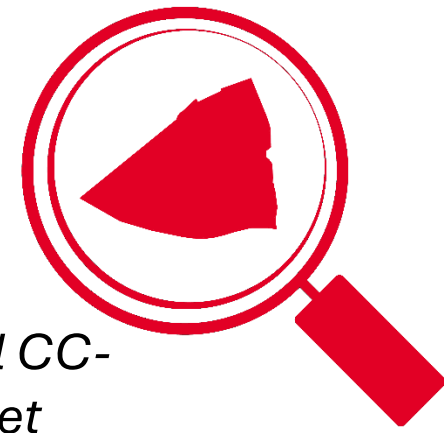

De projectorganisatie was gedurende de planvorming en realisatie van de sporthal CC-laan onvoldoende in staat om adequaat te anticiperen op risico's en in te spelen op problemen.

- Onduidelijkheden en gebrek aan rolvastheid bij ambtelijk opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemer
- Het ontbreken van methodisch risicomanagement
- Het pas in 2021 formaliseren van de projectopdracht en bijbehorende rollen

Resultaten: problemen in planning en budget, op veel problemen is niet vooraf geanticipeerd, al werden ze wel gaandeweg opgelost.

Conclusie 3

De financiële beheersing was gedurende de planvorming en realisatie van de sporthal CC-laan niet goed op orde. In combinatie met de diverse tegenvallers en vertragingen in het project moesten het college en de raad hierdoor meerdere aanvullende kredieten verstrekken.

- Ten onrechte SPUK-gelden meerekenen
- Rol financieel adviseur beperkt
- Onvoldoende continue inzicht in financiële voortgang project

De van control is nog steeds beperkt: de controller moet meerdere projecten toetsen en er is (nog) geen duidelijk financieel controlesysteem vastgelegd.

Conclusie 4

De bestuurlijke betrokkenheid beperkte zich tot het oplossen van problemen wanneer deze zich voordeden. Bestuurders hebben nagelaten de aansturing van het project als geheel te verbeteren.

- Initiatief lag bij ambtenaren
- Bestuurders acteren adequaat richting de raad bij problemen, maar nemen geen actie in verbetering projectorganisatie
- Bestuurlijke aansturing alleen via portefeuille sport
- Veel wisselingen van portefeuillehouders, weinig aandacht voor sporthal bij overdracht

Conclusie 5

De navolgbaarheid van interne informatievoorziening en besluitvorming ten aanzien van het project laat te wensen over. Het ontbreken van een structurele informatievoorziening droeg eraan bij dat bestuurders zich hebben beperkt tot het oplossen van voorliggende problemen.

- Portefeuillehouder werd tijdig geïnformeerd bij problemen, maar informatievoorziening was met name incident-gestuurd
- Verslagen portefeuillehoudersoverleggen over project ontbreken
- Geen bestuurlijke actie op verbeteren van informatiepositie bestuurders

Conclusie 6

De raad is periodiek door het college geïnformeerd over de voortgang van het project, maar de informatievoorziening was op onderdelen niet adequaat.

Raad is vaak geïnformeerd, maar soms niet adequaat:

- Cijfermatige onnauwkeurigheden en tekstuele onduidelijkheden
- Verkeerde informatie t.a.v. SPUK-gelden
- Informatievoorziening onvolledig ten aanzien van aanvullend vleermuisonderzoek

Raad maakt beperkt gebruik van instrumenten voor dit project. De raad vult zijn controlerende rol uiteindelijk in door de motie voor dit onderzoek.

Conclusie 7

Het college heeft ten onrechte verwachte SPUK-gelden in mindering gebracht op het krediet. Hierdoor had de raad niet de juiste informatie over het totale krediet.

- De financiële verantwoording is niet in lijn met de financiële verordening: alle lasten *en* baten moeten door de raad worden geautoriseerd.
- Aan een investering gekoppelde inkomsten (bijv. door SPUK-gelden) kunnen dus niet direct verrekend worden met het investeringskrediet. De raad moet toestemming geven voor de volledige kosten *en* opbrengsten.
- Door deze regels verkeerd toe te passen (€ 771.575) en door een rekenfout (€ 1.047.175) was het krediet dat ter beschikking stond voor de sporthal €1.818.750 hoger dan het bedrag dat de raad heeft geautoriseerd.

Conclusie 7

Verschil in baten:

Datum	Totaal daadwerkelijk geautoriseerde krediet	Raadsvoorstel (met rekenfout)	Verschil
Na laatste raadsbesluit (d.d. 28-03-24)	€ 13.325.724	€ 14.372.899	€ 1.047.175

In het raadsvoorstel van 6 feb. 2024 staat dat het gemeentelijk beleid m.b.t. SPUK-gelden is aangepast. Deze worden niet langer tot het investeringskrediet gerekend.

Deze stap is echter niet geheel doorgevoerd. Na het raadsbesluit van 28 mrt. 2024 ontstaat er daarmee een verschil van € 1.047.175 tussen het (geautoriseerde) krediet en de kredietzijde van de financiële verantwoording. Deze constatering blijkt ook uit de met de rekenkamer gedeelde realisatie cijfers per 14 nov. 2024.

Conclusies 7

Verschil in lasten:

Datum	Totaal daadwerkelijk geschatte kosten	Raadsvoorstel (met SPUK)	Verschil
Na laatste raadsbesluit (d.d. 28-03-24)	€ 15.144.474	€ 14.372.899	€ 771.575

In het raadsvoorstel van 6 feb. 2024 staat dat het gemeentelijk beleid m.b.t. SPUK-gelden is aangepast. Deze worden niet langer tot het investeringskrediet gerekend.

In de financiële verantwoording worden de totale verwachte SPUK-gelden echter wel van de geschatte kosten afgetrokken. Als gevolg hiervan wordt er voor dit gedeelte van de kosten geen krediet aan de raad gevraagd. Dit betreft een bedrag van € 771.575.

Conclusies 7

Verschil in lasten:

Datum	Totaal daadwerkelijk geschatte kosten	Totaal daadwerkelijk geautoriseerde krediet	Verschil
Na laatste raadsbesluit (d.d. 28-03-24)	€ 15.144.474	€ 13.325.724	€ 1.818.750

Als zowel de rekenfout, als de aan de lastenkant meegerekende SPUK-gelden bij elkaar opgeteld worden, ontstaat het verschil tussen de totale daadwerkelijk geschatte kosten en het totaal door de raad en college geautoriseerde krediet.

De raad is niet gevraagd om voor deze aan te besteden middelen t.w.v. € 1.818.750 krediet te verlenen.

Aanbeveling 1

Geef het college opdracht om projectmatig werken, risicomanagement, financiële beheersing en informatievoorziening bij grote projecten te verbeteren en daar de lessen uit het rekenkameronderzoek bij te betrekken.

- Projectmatig werken: vastgestelde projectopdracht bij aanvang, heldere rol- en taakomschrijving, aansluitende mandaatstructuur, eenduidige overlegstructuur met escalatieladder, risicomanagement en financiële beheersing standaard op agenda
- Risicomanagement: risico's inzichtelijk maken in planvormingsfase, realistische beheersmaatregelen formuleren met financiële onderbouwing en eigenaar
- Financiële beheersing: expliciteer rollen en verantwoordelijkheden in project, three lines of defence, investeer in eenduidige en bruikbare projectmanagementtool
- Informatievoorziening: consequente en volledige verslaglegging van o.a. portefeuillehoudersoverleggen en projectoverleggen

Aanbeveling 2

Vraag het college te rapporteren over de opvolging van de lessen uit dit project bij andere grote projecten.

- Vraag om periodiek en navolgbaar te rapporteren aan de raad over opvolging van lessen uit dit project.
- Vraag om hierbij de opvolging van het 213a-onderzoek naar sturing en beheersing bij investeringen mee te nemen.

Aanbeveling 3

Voer bij besluitvorming over investeringskredieten bij grote projecten nadrukkelijk het gesprek over mogelijke risico's, beheersmaatregelen en informatievoorziening aan de raad bij knelpunten.

Neem in de voorbereidingen van besluitvorming de volgende aspecten mee:

- Het politieke debat over de wenselijkheid van projecten kan alleen goed gevoerd worden als alle mogelijke risico's en kosten in beeld zijn.
- Maak duidelijk hoe risico's beheerst worden en met welke middelen. Maak ook duidelijk in hoeverre een project afhankelijk is van externe partijen/factoren met daarbij de mogelijke financiële gevolgen
- Maak de rol van risicobeheersing in het contractmanagement duidelijk
- Bij budgetoverschrijdingen: bekijk het project opnieuw integraal

Aanbeveling 4

Vraag het college de financiële kant van de besluitvorming en de verantwoording in lijn te brengen met geldende kaders, door verwachte of ontvangen subsidiegelden door de raad te laten autoriseren en niet mee te rekenen bij investeringskredieten.

- Verwachte en/of ontvangen subsidiegelden mogen niet worden meegerekend als krediet of in mindering worden gebracht op het benodigde krediet.
- In lijn met de financiële verordening moet de raad in plaats daarvan het volledige benodigde krediet voor investeringen verstrekken.

Bestuurlijke reactie en nawoord

Bestuurlijke reactie:

Het college geeft aan zich (grotendeels) te herkennen in de conclusies die de rekenkamer trekt. Het college erkent dat er zaken beter hadden gekund.

Nawoord:

- Het college gaat niet in op alle inhoudelijke punten, zoals projectmanagement en informatievoorziening
- Het college stelt dat er geen onduidelijkheid over eisen wedstrijdsport is, uit het rapport blijkt dat hierover wel onduidelijkheid was
- Het college stelt dat het volledige beschikbare bedrag door de raad is goedgekeurd en dat er geen sprake is van een rekenfout. Uit het rapport blijkt dat er wel een rekenfout is en dat de raad niet het hele bedrag heeft goedgekeurd.
- De Rekenkamer wijst erop dat de rekenfout heeft plaatsgevonden na het implementeren van de meest recente financiële verordening.
- De Rekenkamer benadrukt het belang van een integrale en gerichte aanpak van verbeteringen

